

ר' צדוק הכהן מלובלין, ישראל קדושים - אות ח

ובאותו דור היה המן ראש השטנים ומקטרגים נגד ישראל ומסתמא היה בו התלבשות כח השורש שהוא גם כן היצר הרע כח המסית שבולע הקיריות בלבבותם דברי ישראל במה שלא נתלהבו אז למסירות נפש לקדש שם שמיים ואחר זמן שעבר ולא שבו כי עדין היו ישנים מציאות כמו שהוכיח הא שנחנו מסעודה אותו רשות דגש דברי התלמידים שאמרו דעת זה הענשו אין דבר ריק דלא היה נקבע בגמרה. רק ש愧 דלא שייך להעניש כל כך בשבייל חטא המיעוט. ואף שמסתמא היו בני שושן גדולי ישראל שבאותו דור כי מסתמא הגודלים היו דרים בעיר המלוכה. מכל מקום לא היה כדי להזכיר על ידי כל ישראל לכף חובה. רק כשהכיר היה החטא בכנסת ישראל לעוני התעוורויות העונש על שלא שבו שפירaggi בחטא אלו לעורר הקיטרוג על כל ישראל שגם חטא רק מה שהיו כישנים כי מסתמא לא אכלו שם דברים אסורים שהרי נאמר (אסתר א', ח') לעשות כרצון איש ואיש ואין אונס וכל שכן לפיו מה שאמרו במדרש רביה (עיין מגילה יב.) דרך איש ואיש הם מרדכי והמן שהיו ממונים בסעודה ומסתמא מרדכי הצדיק היה משגיח על זה שלא יכשלו חס ושלום בני ישראל בשום דבר איסור וכפי הנראה מסתמא מפני כן מינה גם כן אחד בישראל מאחר שרצתה להיות כרצון כל אחד יידע דברי ישראל לא אכלי בהדייהו וכן שאמר המן, ואי אכלי, איך אמר המן

כן, ועל כרחך דברמת גם אז לא אכלו ממה שאכלו גויים, רק מאכלים כשרים: אבל מכל מקום הרי חז"ל קרו לכהאי גוונא (עובדיה זרה ח' סוף ע"א) עובדי עבודה זרה בטהריה יעווין שם, והוא דוגמת העבודה זרה דהשתוחאה לצלים שהיא גם כן בטהריה על פי דין נזכר לעיל והתרידמה של גלות שנסר ה' עליהם הוא הגורם הקירירות והעדר ההתעוורויות בהתלהבות אש דת התורה לעבר כל שמצוות דעבודה זרה, כמו שעשה מרדכי בהשתוחאה להמן סיכון נפשו ממש שמצח עבודה זרה שחקוק על לבו אף דגזרת ההשתוחאה היה רק לו עצמו לכבודו:

והנה אצל היה זה תיקון על מה שגם הוא חטא בסעודה הנזכרת שgam הוא היה מהם. וכן בהשתוחאה לצלים מסתמא היה גם הוא שכבר הגלה בגלות יכינה והיה איש רשום ונודע ומאנשי הכנסת הגדולה. והרמב"ם כתוב דכל אנשי הכנסת הגדולה היה מהם חוץ מחנןיה מישאל ועזריה אלא שלא ידע הכרע לזה ואולי נחבאו אבל על כל פנים בסעודה הרי לפי דברי חז"ל היה ממונה נזכר לעיל ותלמיד חכם שתטא אל תהרהר ודואי עשה תשובה ומסתמא גם הם כולם ודאי אחר כך נתחרטו. אלא שלתשובה צריך שיזדמן לידי הדבר וינצל ונידמן למרדכי בזה עניין דהמן והרגיש דהשם יתברך זימן זה ודאי לפניו לתקן חטא הסעודה ועל כן מסר נפשו בזה והועיל לתקן את עצמו בזה דעל כרחך היה הוא המתוקן לגאותה זו אבל מכל מקום קילקל קצת לאחרים בזה ומאותה מעשה בא הגדרה כי דבר זה גרם

הקייטרוג על כל ישראל והוא על דרך שאמרה הצלפתית לאליהו (מלכים - א י"ג, י"ח) באת אל' להזכיר עוני כי כשאחד צדיק גדול גורם קיטרוג על الآחרים שעמו שאין כי:

זה טעם שאמרו בחלק (סנהדרין צ"ג). דחנניה מישאל ועזריה מתו אחר כך בעון ולא חסיד קודשא בריך הוא דעביד דין ולא דין. ולדעתי חכמי ישראל שבאותו דור הם שנטנו עיניהם בהם להתקנא על מעשיהם הטוב דבזה גורם קיטרוג עליהם וכל שחברו עונש וכו' גם הוא עונש על זה גופו. אף שהוא לא פועל רע לא עדיף מבעל חיים ודומם אמרה תורה השחת שרוף וכלה לפי שבאת לadam תקלה על ידיהם. ואף דשאני אדם דחש רחמנא עליו. מכל מקום בדיון ריתה כשתעורר הקיטרוג על אלו נתעורר גם על הגורם לפי שאין הקב"ה רוצה שיוגרם קיטרוג על בניו ועל זה מבקשים שלא תעלה קנאת אדם עלי דאך דהמקנא עונש גם הוא נעןש:

ועל כן אליו הוכחה להחיות בין צרפתית כדי שלא יונש גם הוא על זה שעיל ידו בא הקיטרוג. וכן מרדי כי אף שתיקן את עצמו כיוון שלא תיקן אלא עצמו בלבד ושאר בני ישראל הרואים להמן מסתמא נשתחוו לו בדבר המלך וגורם בהז התעוורנות קיטרוג הראשון דצלם וסועדה ועל ידי זה גורם הגזירה על כל ישראל וגם על מרדי כי הוא הגורם:

זה טעם מה שאמרו (בבא קמא ס' ע"ב) על פסוק (שמות כ"ב, ה') כי יצא אש וגשם ואכל גDIS דהפורענות מתחלת מן הצדיקים והיינו לפי שהם הגורמים הקיטרוג דלאן בדור שכלו חיב גם בן דוד בא שירא כי אין איש וגוי ותווען לו זרעו וגוי (ישעה נ"ט, ט"ז) מה שאין כן כי יש מיעוט הצדיקים גורמים הקיטרוג על השאר. ועל כן גם הם בכלל העונש ולפי שהשם יתברך חפש להיטיב וכל העונש לחוטאים על אף ועל חמתו על כן עיקר ההתחלה על הגורם ולכן גם במרדי היה עיקר התחלת הגזירה עליו ורצה לתלוותו קודם כולם אילו עלה בידו הגזירה כמו שהוא נגזר בתחילת, אבל באמת הוא בתשובתו פועל דעת ידי זה בא גם כן התעוורנות התשובה מן השם לכלי ישראל על ידי הגזירה הנמשך מזה ותיקן באמת בהזאת עצמו ואת כל ישראל:

ומכה הינו דבר שעיל ידי זה בא הגזירה הוא באמת הרפואה לגזירה שבאה על חטא הקודם והרי מעשה זו תיקונו וכשנתרפא אחר כך הקודם ונתרבר דהכל לא מלבים רק מצד השאור ומליות שזהו שורש הרע שנמלבש אחר שידך והסית בהמן להיות עולה ומקטרג. ואחר כך יורד ונוטל נשמה בגזירת להשמיד להרוג שפעל בקייטרוגוoso שב הכל על ראשו וקדקדו כי הלא שורשו הוא הגורם לכל הקרים הקודם שהיה בלבבות בני ישראל. ועל כן נהפך הגזירה עליו שישא הוא את כל עונות בית ישראל על ראשו. וחיב הכליה שנוצר נהפך עליהם מאחר דהכל הוא מהט, וליהודים היתה אורה ושמחה ששון ויקר: